

دفاع تمام قد حزب تجدد از استبداد رضاخانی

۲۱ مرداد ۱۴۰۱ ساعت ۱۸:۵۵

این حزب تنها راه تحقق این اهداف را ایجاد یک دولت مرکزی مقتدر و مجهز به ارتش مدرن می دانستند. از اینرو این حزب در مجلس پنجم از طرفداران سرسخت جمهوری خواهی رضاخانی بود.

روند صعودی رشد رضاخان در مسیر کسب قدرت سیاسی علاوه بر اینکه بر حمایت انگلستان متکی بود، محصول فعالیت ایجابی و یا سلبی نهادهایی چون مجلس، ارتش، مطبوعات و ... نیز بود. چهارمین دوره مجلس شورای ملی در تیر ماه ۱۳۰۰ شمسی آغاز شد. این مجلس توانست به لطف چماق رضاخان آرامش نسبی سیاسی، نظامی و امنیتی را در کشور فراهم نماید. از آنجایی که رضاخان به عنوان سردار سپه توانسته بود در اقصی نقاط کشور حرکت‌های تجزیه طلبانه و گریز از مرکز را سرکوب نماید؛ در بین فراکسیون اصلاح طلب مجلس چهارم - که اکثریت مجلس را نیز در اختیار داشتند - توانست محبوبیت زیادی کسب نماید. در اواخر عمر این مجلس بود که مقدمات نخست وزیری رضاخان فراهم شد و همه نخبگان و نهادهای سیاسی، از جمله شاه قاجار نیز با صدور حکم نخست وزیری رضاخان، در مقابل چکمه های استبداد رضاخانی تمکین نمودند.

جالب اینکه فریاد مخالفت های برخی از نمایندگان مجلس چهارم نظیر شهید مدرس نیز در خصوص اقدامات ساختارشکنانه و نقض اصول مشروطیت هم راه به جایی نبرد و رضاخان به عنوان نخست وزیر به کار خود ادامه داد. با این تفاوت که رضاخان تجربه بزرگی در رویایی با نمایندگان مجلس فرا گرفت و آن اینکه هوشمندانه بتواند نمایندگان مجلس را با سیاستهای خود همسو سازد. از طرف دیگر برخی از نمایندگان طرفدار رضاخان در مجلس در سال ۱۳۰۲ با تاسیس کمیته ویژه زیرمجموعه حزب دمکرات نقش زیادی در ارتقای منزلت سیاسی رضاخان داشتند. اعضای این کمیته، در جلسه ای محرمانه بر ریاست عالییه سردار سپه بر کشور صحه گذاشتند. افراد این جلسه عبارت بودند از سید محمد صادق طباطبایی، سلیمان میرزا اسکندری، میرزا کریم خان رشتی و خدایار خان بودند. این کمیته بعدها نقش بسزایی در انتصاب رضاخان به سمت نخست وزیری و سپس انتقال سلطنت به رضاشاه پهلوی ایفاء نمود. در کنار فعالیتهای این کمیته پنهانی و غیررسمی، حزب تجدد نیز قرار داشت که با برنامه ریزی علی اکبر داور، عبد الحسین تیمورتاش و سید محمد تدین، آرمان سکولاریسم، نوسازی ارتش، نهادینه نمودن بوروکراسی منظم دولتی و... را جزء اهداف اصلی حزب معرفی می کردند. این حزب تنها راه تحقق این اهداف را ایجاد یک دولت مرکزی مقتدر و مجهز به ارتش مدرن می دانستند. از اینرو این حزب در مجلس پنجم از طرفداران سرسخت جمهوری خواهی رضاخانی بود.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/48878/دفاع-تمام-حزب-تجدد-استبداد-رضاخانی>